

Декларација о реинтеграцији Косова и Метохије у уставноправни поредак Србије, коју су 4. октобра о.г. потписали представници четири парламентарне странке и Пократа за одбрану Косова и Метохије, имала је једну непосредну ненамеравану последицу. Брзином муње она је објединила реакције две стране нашег политичког спектра које активно делују на предаји Покрајине сецесионистичким Албанцима, читај: окупационим силама запада. То су – деценијски властодршци Србије, с једне стране, и спектар тзв. проевропских активиста, с друге стране.

И да косметски Албанци нису направили катастрофалну грешку неприхватањем „заједнице српских општина“ у замену за признавање тзв. Косова, напредњаци и социјалисти са својим вођом постали би хероји политичке реалности како је виде западни политичари, а са њима и верни проевропски погон у Србији

Независно од свог садржаја и политичке намере потписника, Декларација је изазвала обнову мање или више дискретног политичког савезништва поменуте две стране. Реч је о реинкарнацији савезништва које је искрсло по успостављању данашњег ауторитарног поретка 2012. године. Од тада па бар четири године надаље, у време Вучићевог расписивања свега чиме је Србија располагала на простору Покрајине, постојала је прећутна али видљива подршка тзв. проевропских чинилаца настајућем режиму плебисцитарне диктатуре. И да косметски Албанци нису направили катастрофалну грешку неприхватањем „заједнице српских општина“ у замену за признавање тзв. Косова, напредњаци и социјалисти са својим вођом постали би хероји политичке реалности како је виде западни политичари, а са њима и верни проевропски погон у Србији.

После више година незадовољног мрмљања наших европејаца што овај идеални правац није пронашао свој циљ, сада већ неправедно прозивајући Вучића за неуспех, присуствујемо поновном сабирању свих актера признања сецесије и то поводом једне Декларације. Тим поводом настала је утрка ко ће са обе стране даље да пљуне на

Пише: Слободан Самарџић
среда, 12 октобар 2022 13:01

домаће партибрејкерсе, јер запад је добро притиснуо човека одлуке и, у контексту врелих украјинских околности, расту шансе за политички лов у мутном. У овом тренутку, није ни могуће ни смислено одговарати на плотуне-ћорке испале на потписнике Декларације, али свакако јесте потребно дати прилог објашњењу контекста овог догађања.

Да западна страна затеже обруч око Вучића, није тешко уочити. На први поглед делује као да они притискају, а он се не да. На први поглед, такође, све наводи на закључак да је, без обзира на разлике у политичким погледима, посебно поводом косметског питања, историјски тренутак такав да у име одбране целovitости државе постоји морална обавеза за подршку државним органима. Та дилема давала је главни тон скупштинској расправи о Косову и Метохији 13. и 14. септембра. Председник државе тражио је политичко јединство апелујући пре свега на клубове патриотских странака. Може то изгледати чудно, имајући у виду да су управо посланици странака чији су представници потписали Декларацију, држали константан критички том према званичној политици. Клубови проевропске афилијације били су овде мање-више занемарени, премда се и из њихових редова могла чути критичка реч, да би при крају заседања посланици најјаче међу њима иступили са прилично помирљивим предлозима. Председнику је, изгледа, било најважније да у оквир могуће сагласности увуче патриотске странке, јер је осетио да је у датом тренутку најважније њих пацификовати.

Пише: Слободан Самарџић
среда, 12 октобар 2022 13:01

У свом позиву на јединство, председник се користио занимљивом вербалистиком. Он је упозоравао да су они, не помињући да је реч о тадашњим радикалима, некада, када су били на власти ови, умели да раздвоје државно од оног политичког, те да су стога подржавали активности у тада званичној политици одбране Покрајине. Тиме су они, тадашњи радикали, манифестовали државотворну озбиљност поводом крајње озбиљних ствари па би, сходно томе, било у најмању руку поштено, да данас тако поступе и ови. Пошто председников позив није успео, њему је остало колатерално задовољство да је у јавном мњењу оставио утисак добронамерне отворености ка постизању преко потребног политичког и националног јединства поводом најозбиљнијег државног питања.

Сасвим је могуће да је већина грађана Србије уверена да после Скупштине ствари стоје управо тако. Стога, да бисмо објаснили контекст Декларације о реинтегрисању Косова и Метохије у уставноправни систем Србије, морамо да обавимо реконструкцију председникове намере и аргументације поводом питања о грађењу националног јединства.

Почињемо од чињенице да су ондашњи радикали заиста подржавали кључне акције

Пише: Слободан Самарцић
среда, 12 октобар 2022 13:01

поводом Косова Коштуничине владе између 2004. и 2008. године. Тачно је, такође, да су то чинили у име националног јединства тим поводом. Само се поставља питање: да ли су они заиста веровали у ту политику? Исто питање на други начин постављено гласи: да ли би они, да су били сумњичави према тој политици, њу и подржали? Да ли би преузели политичку одговорност пред својим бирачким телом зарад, рецимо, непоуздане политике Војислава Коштунице и његове владе? Одговор је једноставан – тадашњи радикали имали су поверења у ту политику и пре свега на основу тога су је подржавали, разуме се, уз честе реторичке критике. Могли су лако, иако опозиционо нелагодно, да увиде да је реч о једној континуирано стабилној и осмишљеној политици одбране и то не само у поменутом периоду, већ и у време када је Коштуница био председник Државе (од 2000-2003). Најзад, тај став невербалног поверења крунисан је радикалском подршком новом Уставу Србије, како у Скупштини тако и приликом референдума. Да није било онако јасних ставова о Косову и Метохији у преамбули Устава и члану 182, радикали никада не би стали уз уставну политику коју је од 2001. године водила Демократска странка Србије.

Вучићева политика према Покрајини никада није била јасна, већ поприлично мутна, никада доследна већ ужасно шеврдава, никада видљива, већ брижљиво скривана. Само је таква политика могла за западне у ледене воде препуштања судбине Косова и Метохије у руке западних сила и стога је морала да буде каква је заиста и била – пасивна и дефанзивна порема споља, а агресивна и офанзивна према унутра

Сада наследници некадашњих радикала (а да су наследници чули смо од самог председника) траже да им се врати дуг. Има ту више проблема, а најмањи је онај да је речени дуг председник тражио од патриотске опозиције која се, осим патриотског става, и персонално и организационо разликује од власти Србије на које је указивао. Далеко већи, заправо највећи, проблем овде је управо питање о поверењу. Њега је некада ваљало стећи, а то се могло само јасном, доследном и видљивом политиком. Ту је највећа разлика ако поредимо ондашње и садашње време. Вучићева политика према Покрајини никада није била јасна, већ поприлично мутна, никада доследна већ ужасно шеврдава, никада видљива, већ брижљиво скривана. Само је таква политика могла за западне у ледене воде препуштања судбине Косова и Метохије у руке западних сила и стога је морала да буде каква је заиста и била – пасивна и дефанзивна порема споља, а агресивна и офанзивна према унутра.

О томе сам довољно дуго и довољно континуирано писао годинама, да би сада, другим конкретним поводом морао да понављам тврде чињенице. Овде је реч о последично кључном питању – како постићи националну сагласност. Није чудно што нико, а пре свега патриотска опозиција која је на Скупштини тим поводом била циљана, није

Одакле оволики напади на потписнике Декларације о реинтеграцији КиМ

Пише: Слободан Самарџић
среда, 12 октобар 2022 13:01

прихватио Извештај за претходну годину. Не ради се ту о ионако тричавом извештају. То је била само форма за садржај промашене политике и ништа више. Реч је, заправо, о дубоком неповерењу према предлагачу имајући у виду претходно окарактерисан начин десетогодишње политике. Питање је, дакле: ко је, у окружењу стотина чињеница о начину вођења косметске политике, могао бити спреман да преузме одговорност за све учињено, за стајање на ивици провалије до које нас је довела та политика. Како смо видели, нико, а најмање парламентарни представници патриотских странака.

Ту се приближавамо разлогу Декларације и онога што би требало чинити. За људе који су је потписали и прихватили, није довољно само констатовати чињенице деструктивне политике поводом Косова и Метохије, већ и нешто урадити. Дај боже да није тако морало да буде; да је власт својом делатношћу морално обавезала све људе од политичке воље да помогну у датој ситуацији и допринесу националној кохезији у вези најзначајнијег питања. Али, није тако.

Пише: Слободан Самарџић
среда, 12 октобар 2022 13:01

У датој ситуацији, за почетак је довољно што се ова иницијатива уопште појавила. То је бар доказ да у Србији постоји неко ко о овим кључним питањима размишља својом главом. Тај услов увек је у историји био онај нужан, премда не и довољан, основ за промене које се руководе начелом највећег добра народа

Декларација је производ разумевања да се у датој ситуацији не може седети скрштених руку већ да је неопходно учини оно што налаже дужност и одговорност према отаџбини. Зашто реинтеграција Косова и Метохије не би могла да буде легитимни циљ овог прегнућа? Зашто један правни акт који је држава морала да донесе, и који је ствар само државе, не може бити први, легално могућ и оправдан, корак према крајњем циљу? Реч је, разуме се, о уставној обавези државних органа да донесу закон о суштинској аутономији Косова и Метохије. Зашто такав пројекат, разрађен до детаља у оквиру Покрета за одбрану Косова и Метохије, не може да буде предмет јавне, политичке и стручне, расправе о једном, само уставном кораку? Зар не би такав уставни корак само олакшао посао влади и преговорачком тиму? Зар то није већ позиција коју је утврдила албанска страна иако је она у једном смислу слабија у релацији према држави Србији – она (додуше њени западни ментори) тражи од Србије признање, а не обратно.

Изгледа да су ово сувише озбиљна питања за две стране које су сручили канте помија на потписнике Декларације. Кажемо, сувише озбиљна питања за оне који су ушушкани у обланде свеколике власти или у подршку (материјалну и пропагандну) западног чиниоца. Потписници Декларације, сва је срећа, немају ни једну ни другу привилегију и не располажу таквим средствима јавног деловања. У датој ситуацији, за почетак је довољно што се ова иницијатива уопште појавила. То је бар доказ да у Србији постоји неко ко о овим кључним питањима размишља својом главом. Тај услов увек је у историји био онај нужан, премда не и довољан, основ за промене које се руководе начелом највећег добра народа.